

Vlaanderen
is zorgzaam en
gezond samenleven

GEZONDHEIDSDOELSTELLING MILIEUGEZONDHEIDSZORG

Toelichting door de Viceminister-President van de
Vlaamse Regering en Vlaams minister van Welzijn,
Volksgezondheid en Gezin, Hilde Crevits

Commissie WVG – Vlaams Parlement 16 april 2024

Het algemeen kader

Wat is een Vlaamse gezondheidsdoelstelling?

*Een op het vlak van gezondheid na te streven, **tijdsgebonden**, **meetbare**, **haalbare** en **maatschappelijk aanvaardbare** doelstelling.*

- > Om **prioriteiten** te leggen binnen het **preventieve gezondheidsbeleid** van Vlaanderen voor de komende jaren.
- > Wordt geformuleerd voor een **selectie aan thema's** binnen het Vlaamse, preventieve gezondheidsbeleid.
- > Wordt ter goedkeuring voorgelegd aan het **Vlaams Parlement** (op initiatief van de Vlaamse Regering, na raadpleging adviesraden WVG, MiNa, Mora en Jeugdraad) → **politiek engagement**

Zie Preventiedecreet (2003)

artikel 13-17 (gezondheidsconferentie) en artikel 18-19 (gezondheidsdoelstelling)

Vlaanderen
is zorgzaam en
gezond samenleven

Geschiedenis

De maasvallei, 1-5 december 1930

2018

Ostrava Declaration
6th Inter-Ministerial Conference on Environment & Health

Farout objective no 1 for EU-region: *'Improve outdoor and indoor air quality as one of the most important environmental risk factors in the Region through actions toward meeting the WHO air quality guideline values in a continuous process of improvement.'*

2023

Budapest Declaration
7th Inter-Ministerial Conference on Environment & Health

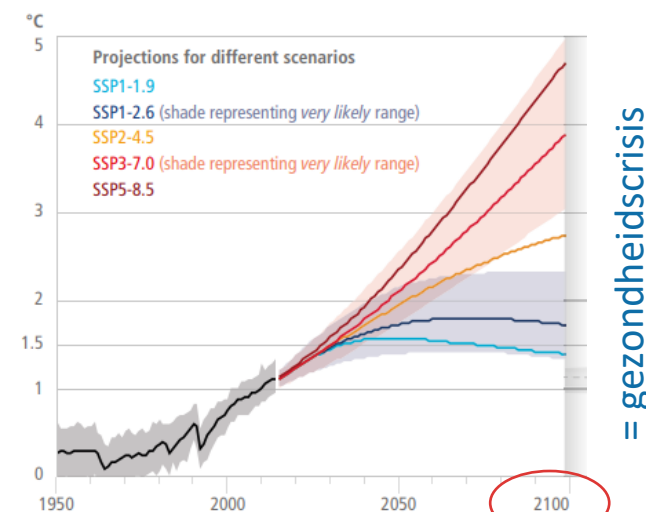
Triple planetary crisis: 'Loss of Biodiversity – Environmental Pollution – Climate Change'

A Health Governance is needed

Bron Prof. Ben Nemery

(a) Global surface temperature change
Increase relative to the period 1850–1900

Vlaanderen

is zorgzaam en
gezond samenleven

Voorkómen,
Vroegdetectie,
Interventie,
van Milieugezondheidsschade

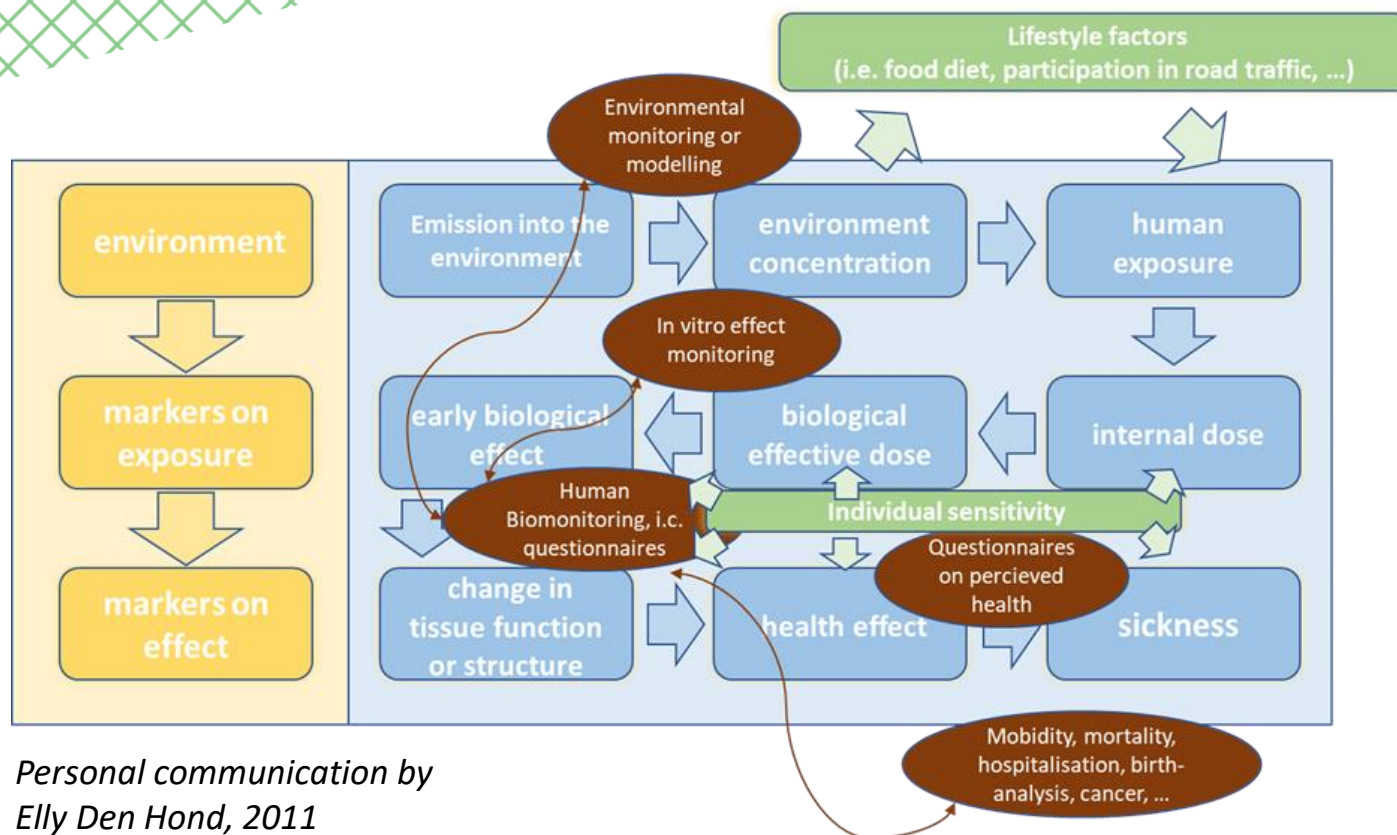
US-EPA, Wheel of Policy

Preventieprogramma's

- Binnenmilieu
- Gezonde Publieke Ruimte
- Milieugezondheidskundige Aandachtsgebieden
- Recreatiewater
- Drinkwater
- Klimaat en Gezondheid
- Bodem
- Gezondheidsimpact-analyse (HIA)

(Milieu) Gezondheid Impact Analyse via een systemische aanpak

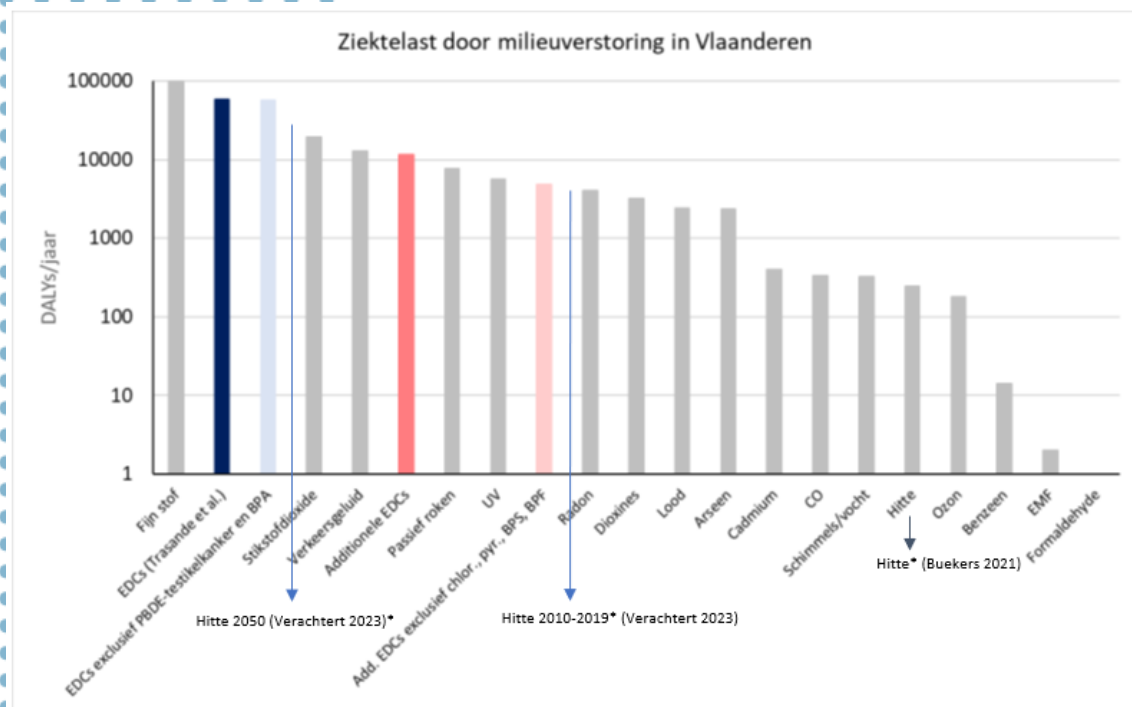

Personal communication by
Elly Den Hond, 2011

Succes-factoren

- Mandaat: verankerd in wetgeving
- Capaciteit: interdisciplinair
- Structuur:
 - Lokaal en Regionaal
 - Settings (leefomgeving/domein)
- Samenwerking:
 - In Huis
 - Extern
- Procedures
- Communicatie
- Participatie
- Data

*'The key is to use science and listen to the needs of the people
– health capacity building for maximal impact'
(Population Health Management)*

Polluent	Doorgerekend gezondheidseffect en leeftijdsklasse	Absoluut aantal verwachte gevallen (zonder foutenmarge)	Aantal bewoners in de beschouwde leeftijdsgroep	Aantal verwachte gevallen per 100.000 inwoners van die leeftijdsgroep	Totaal aantal inwoners	Aantal verwachte gevallen per 100.000 inwoners (totale bevolking)	Geschatte kost per jaar, Vlaams Gewest, absolute waarde in euro (let op: grote foutenmarge)
NO ₂	Astma 0-19 jaar – nieuwe gevallen	2.039	1.424.028	143	6.815.867	30	5.643.068
NO ₂	Astma 30-74 jaar – nieuwe gevallen	7.151	3.760.732	190	6.815.867	105	36.818.534
NO ₂	COPD >20 jaar – ziekenhuisopname	449	5.196.180	9	6.815.867	7	4.575.426
NO ₂	Diabetes type 2 > 30 jaar	9.795	4.416.114	222	6.815.867	144	199.107.802
NO ₂	Hartfalen 40-90 jaar – ziekenhuisopname	939	3.513.471	27	6.815.867	14	7.800.796
NO ₂	Laag geboortegewicht bij terme geboorte – borelingen	509	195.659	260	6.815.867	7	15.468.903
NO ₂	Mortaliteit – COMEAP vanaf 30 jaar	1.399	4.416.114	32	6.815.867	21	2.749.406.935
NO ₂	YLL – COMEAP vanaf 30 jaar	20.040	4.416.114	454	6.815.867	294	
PM _{2,5}	Acute onderste luchtweginfecties 0-2j verwachte	1.101	195.659	16	6.815.867	16	4.532.340
PM _{2,5}	Astma 0-19j nieuwe gevallen	3.137	1.424.028	46	6.815.867	46	8.681.916
PM _{2,5}	Cerebrovasculair accident (CVA) - 40-90j - verwachte ziekenhuisopnames	1.328	3.513.471	19	6.815.867	19	61.753.563
PM _{2,5}	Diabetes type 2 – vanaf 20 j – nieuwe gevallen	5.851	5.196.180	86	6.815.867	86	118.927.595
PM _{2,5}	Laag geboortegewicht bij terme geboorte – borelingen	1.156	195.659	17	6.815.867	17	35.119.227
PM _{2,5}	Longkanker – vanaf 20 j – nieuwe gevallen	510	5.196.180	7	6.815.867	7	423.295.801
PM _{2,5}	Mortaliteit – vanaf 30 jaar	4.325	4.416.114	63	6.815.867	63	8.553.897.833
PM _{2,5}	Myocardinfarct – vanaf 20 jaar – verwachte	1.372	5.196.180	20	6.815.867	20	406.621.278
PM _{2,5}	Vroeggeboorte – borelingen	1.864	195.659	27	6.815.867	27	71.084.233
PM _{2,5}	Years of Life Lost – vanaf 30 jaar	62.349	4.416.114	915	6.815.867	915	
PM ₁₀	Hypertensie – vanaf 30 jaar – nieuwe gevallen	4.917	4.416.114	72	6.815.867	72	23.814.816

Scenario Hitte	0-64	65-84	85+	Alle leeftijden
Huidig (2000-2019)	95.931 k€ (0 - 480584)	405.313 k€ (153481 - 823063)	263.642 k€ (90180 - 531168)	764.886 k€ (243661 - 1834815)
Hoog (2050 - incl vergrijzing)	209.050 k€ (0 - 1749170)	2.682.885 k€ (1098839 - 5196002)	2.770.656 k€ (980476 - 5444469)	5.662.592 k€ (2079315 - 12389641)

Impact (ziektelast of directe gezondheidskost)

Een kind is geen volwassene

*Drinken, eten, ademen meer t.o.v. hun
lichaamsgewicht;
Dieet kind ≠ dieet volwassene;
Gedrag – andere inschatting om gevaar te
vermijden,
Levensstijl –
leven korter tegen de grond,
voorwerpen in de mond, ...;
Ontwikkeling, groei*

*Bij de **geboorte** wegen de hersenen
zo'n 350 gr en
heeft elke hersencel zowat 2500
synapsen.
Na **zes maanden** is het gewicht
ongeveer de helft van
een volwassen brein.
Op **een jaar** is het tot 60% toegenomen,
bij **tweeënhalf** is dat 75%
Tegen het **derde** levensjaar zijn er dat
zo'n 15.000 synapsen per cel.
Rond het **zesde** levensjaar 90% en
tegen het tiende 95%.*

*Mag niet bijdragen tot het
vergroten van een
gezondheidskloof t.g.v.
luchtverontreiniging,
impact van luchtverontreiniging
is niet gelijk uitgesmeerd over
Vlaanderen*

Socio-economische kloof

Doelgroepen

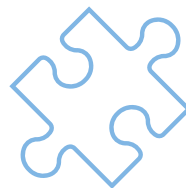
Vertrekkend vanuit 8 principes

Vlaanderen
is zorgzaam en
gezond samenleven

Sustainable Development Goals
als opstap

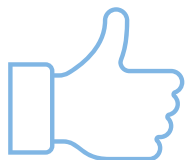
Modulaire en
evidence-
based aanpak

Data gedreven
inzichten

Proportioneel
Universalisme

Positieve
visie

Streven naar **gezondheidswinst op
bevolkingsniveau**

Health in all Policies vanuit
het One-Health principe

Streven naar een
gezondheidsbeschermende
en -bevorderende omgeving

Voorzorgsprincipe

Constructief en participatief traject

Breed verkennen

Interviews

Verkennen met
individuele actoren

Brainstorms

Verkennen met
overlegplatformen

Workshop 1

Verkennen van sterktes,
uitdagingen en werkpunten
i.f.v. toekomstig beleid

Verdiepen en aftoetsen

Workshop 2

Verdiepen van
aandachtspunten tot
aanbevelingen (en
acties)

Online bevraging

Breed aftoetsen en
valideren van
tussentijdse
aanbevelingen en acties

Verfijnen en prioriteren

Workshop 3

Verfijnen en
prioriteren van
gedragen
aanbevelingen en acties

Toetsing bij andere beleidsdomeinen

Samenwerken door
het uitspreken van
engagement

70 organisaties

Vlaanderen
is zorgzaam en
gezond samenleven

Hoofddoelstelling milieugezondheidszorg

Tegen 2030 is er een gunstige tendens van de milieugerelateerde ziektelast van de Vlaming

We streven naar een gezonder leven voor de Vlaming door de impact te verlagen van de **klimaatverandering**, de blootstelling aan **zeer zorgwekkende stoffen** en van factoren die de **leefomgevingskwaliteit** bepalen zoals lucht- en geluidspollutie.

Vlaanderen
is zorgzaam en
gezond samenleven

Hoofddoelstelling milieugezondheidszorg
**Tegen 2030 is er een gunstige tendens van de
milieugerelateerde ziektelast van de Vlaming**

Doelstelling **klimaat-gezondheid**

**Tegen 2030 beperken we de impact
van klimaatstressoren op de volksgezondheid**

en ondersteunen we klimaatacties die, blootstelling aan
klimaatstressoren, nu en in de toekomst, verminderen en die
directe en indirecte gezondheidswinst creëren (win-win)

Vlaanderen
is zorgzaam en
gezond samenleven

Hoofddoelstelling milieugezondheidszorg
**Tegen 2030 is er een gunstige tendens van de
milieugerelateerde ziektelast van de Vlaming**

Doelstelling **leefomgevingskwaliteit**
**Tegen 2030 streven we naar een gezonde
leefomgevingskwaliteit in Vlaanderen**

We streven naar de geluids- en luchtkwaliteitsdoelstellingen van de
Wereldgezondheidsorganisatie en de groenregel 3/30/300.

Vlaanderen
is zorgzaam en
gezond samenleven

Hoofddoelstelling milieugezondheidszorg
**Tegen 2030 is er een gunstige tendens van de
milieugerelateerde ziektelast van de Vlaming**

Doelstelling **zeer zorgwekkende stoffen**

**Tegen 2030 streven we naar een aanvaardbaar
gezondheidsrisico van prioritaire Zeer Zorgwekkende Stoffen
voor elke Vlaming**

In ondersteuning van de 2050-visie
'Op weg naar een veilig Vlaanderen voor Zeer Zorgwekkende Stoffen'

IF

Huidige structurele inzet MGZ (+ 0,5 miljoen € recurrent erbij)

- Surveillance
- Kennisopbouw en –onderhoud
- Methodieontwikkeling
- Scharnierfunctie Vlaams-Lokaal
- Sensibiliseren en communiceren

4 adviesraden

- Raad WVG
- MiNa-raad
- Mobiliteitsraad
- Jeugdraad

- **Gezondheidsconferentie Milieugezondheidszorg:** 4 december 2023,
- Gezondheidsdoelstelling en Strategisch Plan goedgekeurd op de **Vlaamse Regering:** 1 maart 2024, met een **uitvoeringsmandaat** voor de Vlaams Minister bevoegd voor het gezondheidsbeleid,
- **Bekrachtiging van de ontwerp-gezondheidsdoelstelling door het Vlaams Parlement**

Traject na Gezondheidsconferentie van 4 dec 2023

Medische Milieukunde

in 20 jaar in

Think Global, Act Local – Act Now – For Our Future –
Health is in all Policies – One Health

Vlaanderen
is zorgzaam en
gezond samenleven

